

Povlačenje **crvene linije** da bi se zaustavilo seksualno nasilje vezano za konflikt – Poziv na AKCIJU

pripremila SEMA, Globalna mreža žrtava i preživjelih seksualnog nasilja u ratu

SEMA, Globalna mreža žrtava i preživjelih seksualnog nasilja u ratu, bori se za svijet u kojem se seksualno nasilje više neće koristiti u sukobima, u kojem države pozivaju druge države na odgovornost i izvršavaju svoje međunarodne obaveze tako što preduzimaju konkretne akcije radi sprečavanja, reagovanja i popravke ozbiljnih šteta uzrokovanih seksualnim nasiljem.

Mi, članice mreže SEMA¹, duboko osjećamo bijes i razočarenje zbog višedecenijskog neuspjeha međunarodne zajednice da zaustavi upotrebu seksualnog nasilja vezanog za konflikt.

Mi, članice mreže SEMA u konsultaciji sa mrežama žrtava i preživjelih u našim zemljama, progovorile smo protiv kontinuirane upotrebe seksualnog nasilja u konfliktima, stalne nekažnjivosti država i pojedinaca za ta djela i kontinuiranog neuspjeha međunarodne zajednice da preduzme smislene akcije sprečavanja i reagovanja kada dođe do seksualnog nasilja vezanog za konflikt.

Mi i drugi akteri koji nas podržavaju u našoj borbi za pravdu, odgovornost i obeštećenje **ne možemo se boriti sami. Zahtijevamo konkretnu akciju država.**

SEMA objavljuje ovaj **poziv na akciju** ne samo da bi zahtijevala poboljšanja u našim životima, već i da bi spriječila da se ovo nasilje dogodi drugima kojima prijete rizik danas i u budućnosti. Solidarni smo sa svima i nastavićemo da se borimo kako bismo zaustavile seksualno nasilje vezano za konflikt.

Preambula

Duboko zabrinute zbog stalne pojave seksualnog nasilja vezanog za konflikt i njegovih ozbiljnih i razornih posljedica za žrtve, preživjele, njihovu djecu, porodice i zajednice;

Prepoznajući, nadograđujući i u potpunosti podržavajući neprocjenjiv posao koji su već obavile žrtve i preživjele u svojim zemljama i na međunarodnom nivou, uključujući Deklaraciju iz Kinšase; i prepoznajući hrabost onih koje su javno progovorile o svojim iskustvima;

Prepoznajući druge važne međunarodne inicijative kao što su Okvir Akcije Ujedinjenih naroda za sprečavanje **seksualnog nasilja vezanog za konflikt** i Kodeks Murad;

Izražavajući duboki bijes jer, iako postoje brojne pravne obaveze u odnosu na seksualno nasilje vezano za konflikt, to nasilje se nastavlja u velikim razmjerama; postoji ozbiljan nedostatak u izvršenju tih obaveza i smislenom učešću u procesima obeštećenja žrtava i preživjelih;

Dalje izražavajući zabrinutost što su pravda i odgovornost uglavnom usmjereni ka pojedincima, bez odgovarajuće pažnje posvećene odgovornosti države;

Izražavajući duboku zabrinutost jer se, uprkos brojnim pozivima preživjelih na akciju, naši glasovi ne čuju često i jer se ozbiljnost uticaja seksualnog nasilja vezanog za konflikt na živote pojedinaca i zajednica ne prepoznaje u dovoljnoj mjeri, uključujući društvenu stigmatu i diskriminaciju;

Podsjećajući da žrtve i preživjele moraju biti u središtu svih reagovanja i da imaju pravo na smisleno učešće u izradi svih mjera za rješavanje seksualnog nasilja vezanog za konflikt.

¹ U mrežu SEMA uključene su članice iz Bangladeša, Bosne i Hercegovine, Burundija, Centralnoafričke Republike, Kolumbije, Demokratske Republike Kongo, Gvatemale, Gvineje, Iraka, Obale Slonovače, Kenije, Kosova, Libije, Liberije, Malija, Nepala, Nigerije, Ruande, Južne Koreje, Južnog Sudana, Sirije, Ugande, Ukrajine, Zimbabvea. <https://www.semanetwork.org/>

Poziv na akciju

SEMA poziva države da rade s nama na stvaranju svijeta bez seksualnog nasilja povezanog sa sukobima.
SEMA poziva države da:

Sprečavanje

1. Sprovedu Okvir za sprečavanje seksualnog nasilja vezanog za konflikt, uključujući: izradu ili jačanje nacionalnih planova sprečavanja sa indikatorima za seksualno nasilje vezano za konflikt; mjere koje će biti sprovedene na međunarodnom, nacionalnom i lokalnom nivou; i mjere za sprečavanje ponovnog pojavljivanja seksualnog nasilja, diskriminacije i stigme.
2. Podrže važan posao koji obavljaju preživjele i žrtve u sprečavanju stigme.

Reagovanje

3. Pruže punu podršku grupama preživjelih i mrežama da se okupe i progovore, da ispričaju svoju istinu i da traže i zagovaraju rješenja za sebe i svoje zajednice.
4. Pruže sveobuhvatnu njegu usredsređenu na preživjele i obeštećenje, da bi se osiguralo da su preživjele i žrtve u mogućnosti da ponovo izgrade živote, da se ponovo integrišu u zajednice i spriječe dalju stigmu i štetu.
5. Uklone sve prepreke kao što su vizna ograničenja i nedostatak finansijskih sredstava, koji onemogućavaju preživjelima i grupama preživjelih da se smisleno angažuju sa međunarodnom zajednicom.
6. Sprovedu Kodeks Murad, da ga prevedu na lokalne jezike, da svi državni akteri budu obučeni o njegovim standardima i da ih primjenjuju u radu sa preživjelima i žrtvama.
7. Podrže lokalne napore za izgradnju mira i pomirenje. Napori za izgradnju mira i pomirenje moraju priznati zločine i povrede ljudskih prava koje su se desile i ne treba da služe za ušutkivanje preživjelih seksualnog nasilja vezanog za konflikt.

Pravda i odgovornost

8. Pozivaju druge države na odgovornost, uključujući lidere na visokom nivou, u odnosu na pravne obaveze koje su preuzele; sankcije i druge kaznene mjere treba da se primjenjuju kao snažno upozorenje onima koji su uključeni u takvo nasilje ili koji dozvoljavaju da se ono dogodi. Osobe za koje se sumnja da su počinile zločin ili da su dozvolile upotrebu seksualnog nasilja ne treba da budu dobrodošle u međunarodnoj zajednici.
9. Osiguraju da se istrage i krivična gonjenja sprovede blagovremeno i da se u njima uzimaju u obzir nestale osobe i zločini počinjeni protiv ranjivih populacija, kao što su raseljena lica i oni koje bježe od konflikta.
10. Osiguraju postojanje odgovarajućih zaštitnih mjera, uključujući sigurna skloništa, i da su podaci i identifikacijske informacije strogo zaštićeni.
11. Sprovedu inicijative za pravdu i odgovornost prije svega na nacionalnom nivou.

Obeštećenja

12. Sudski postupci uvijek treba da uključe obeštećenja.
13. Sprovedu Deklaraciju iz Kinšase o pravima na obeštećenje i zajednično stvaranje kroz smisleno učešće u postupcima obeštećenja; uključujući i pravo na obeštećenje za **svu** djecu koju su rodile žrtve i preživjele i pravo žrtava i preživjelih na zajedničko stvaranje u svim dijelovima procesa obeštećenja.